

A COVID-19 által különösen veszélyeztetett krónikus légzőszervi betegek élményvilágának vizsgálata interpretatív fenomenológiai analízissel (SZ.15)

Tomán Edina¹ Dr. Pintér Judit Nóra² Dr. Hargitai Rita³

Elméleti háttér: A COVID-19 pszichológiai jóllétet fenyegető hatásai, így tehát szorongás, közepes- és magas szintű stressz, inszomnia, depressziós tünetek és PTSD-s szimptomák általában az átlagos populációra vonatkoztak az eddigi kutatások alapján (Gualano, Moro, et al. 2020; Wang, Pan, et al., 2020). A COVID-19 azonban az idős populáció mellett különösen a krónikus betegségben szenvedők számára jelenthet jelentős egészségügyi kockázatot. Ezen betegek számára a veszélyeztetettség megélése komoly mentális nehézséget jelenthet. Ugyanakkor, mint krónikus betegségben szenvedők, valószínűsíthetően komoly tapasztalattal rendelkeznek a traumák, a krízishelyzetek, a súlyos egzisztenciális kérdések és az ezekkel való megküzdés területén. Ezeknek a korábbi tapasztalatoknak pedig feltételezésünk szerint jelentős szerepe lehet a COVID-19 járvánnyal kapcsolatos veszélyeztetettség megélése szempontjából.

Kutatási kérdéseink:

- Hogyan viszonyulnak az interjúalanyok légzőszervi alapbetegségükhöz?
- Mit jelent számukra a veszélyeztetettség megélése?
- Hogyan változott a világjárvány hatására alapbetegségükhöz való viszonyuk?
- Hogyan hat a veszélyeztetettség megélése az alapbetegséggel kapcsolatos eredeti tapasztalatokra?

Módszer: Kérdéseink megválaszolására az interpretatív fenomenológiai analízis módszerét alkalmaztuk (IPA), amelynek során krónikus légzőszervi betegekkel készítettünk félig strukturált interjúkat. Az átiratok elkészülte után az interjúkat az IPA hermeneutikai-fenomenológiai módszerével elemeztük. A betegek toborzása a közösségi média felületein történt.

Minta: kutatásunkban összesen 10 krónikus légzőszervi beteggel (cisztás fibrózis, COPD, asztma) vettünk fel interjúkat, ezekből jelen prezentációban 5 interjú eredményeit mutatjuk be.

Eredmények: Vizsgálatunk – az adatok IPA módszerrel történő elemzése jelenleg is folyamatban van. Az előadás részletesen tárgyalja azokat a kibontakozó témákat, amelyek jelen helyzetben a vizsgált betegeknek az életét - aktuális nehézségeiket, megküzdési módjaikat és érzelmi állapotukat meghatározhatják, ezen jelenségek mélyebb megismerése által pedig életminőségüket formálhatják.

Kutatás kerete: Jelen kutatásunkat „*A szociális izolációban lévők élményvilágának vizsgálata a COVID-19 járvány idején*” című vizsgálat keretein belül folytattuk.

Kulcsszavak: interpretatív fenomenológiai analízis, covid-19, veszélyeztetettség

¹ELTE PPK, Pszichológiai Doktori Iskola, Tanácsadás- és Iskolapszichológia Tanszék, Kvalitatív Pszichológia Kutatócsoport) toman.edina@ppk.elte.hu

²ELTE PPK, Tanácsadás- és Iskolapszichológia Tanszék, Kvalitatív Pszichológia Kutatócsoport) pinter.judit@ppk.elte.hu

³PPKE BTK Személyiség- és Klinikai Pszichológia Tanszék hargitai.rita@btk.ppke.hu